

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: +420 221 183 585

E-mail: michaela.dimitrova@soc.cas.cz

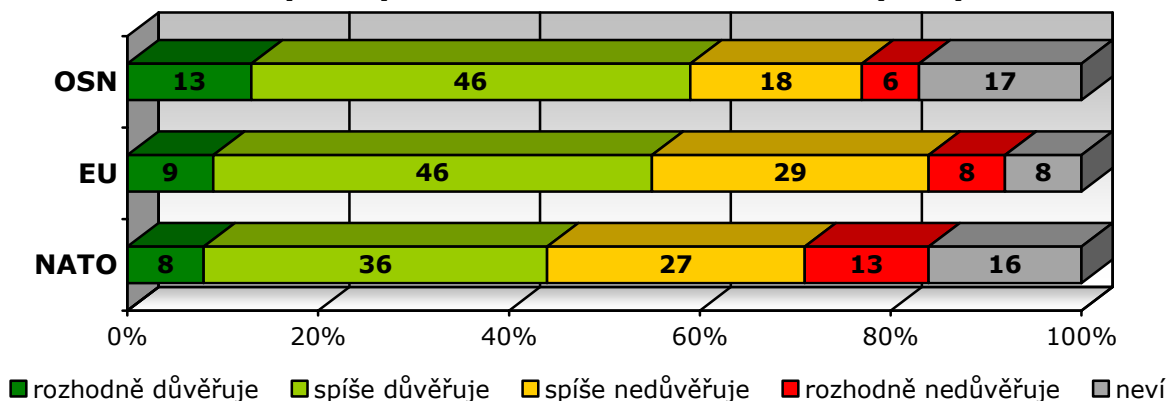
Důvěra a spokojenost Čechů s OSN, EU a NATO

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2008, v08-02</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>4. 2. – 11. 2. 2008</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1062</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.65, PM.66</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>27. března 2008</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Michaela Dimitrová</i>

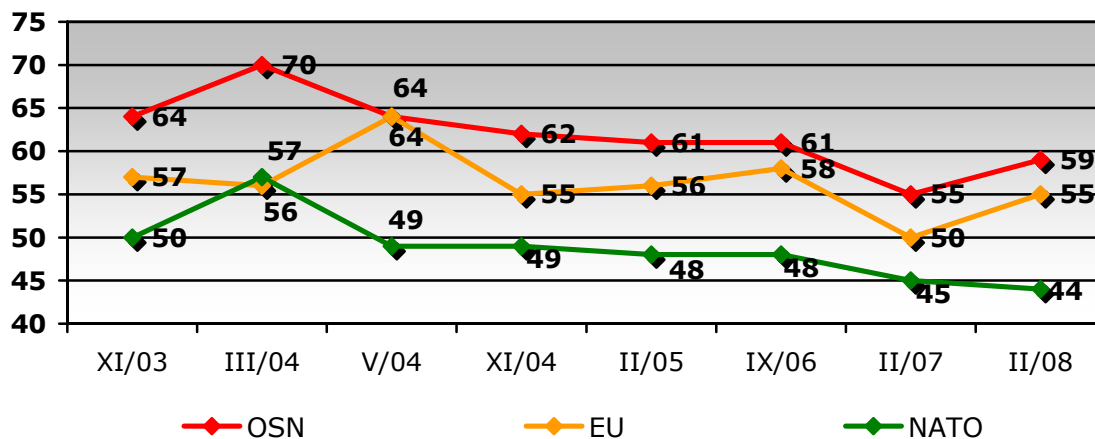
Centrum pro výzkum veřejného mínění ve svém únorovém šetření mapovalo důvěru a spokojenost českých občanů s vybranými mezinárodními institucemi - tedy konkrétně s Organizací spojených národů, Evropskou unií a Severoatlantickou aliancí. Aktuálně zjištěné postoje jsou dále doplněny o srovnání s předešlými výzkumy, které na toto téma CVVM realizovalo.

U všech uvedených institucí převládá v rámci české populace důvěřivý postoj nad nedůvěřivým (viz graf 1). Nejmarkantněji je tento rozdíl vidět v případě OSN, kdy téměř tři pětiny občanů (59 %) vyjadřují k této instituci důvěru a naopak nedůvěřivé stanovisko zaujímá přibližně čtvrtina Čechů (24 %). Druhá v pořadí co do rozdílu podílu mezi důvěrou a nedůvěrou je Evropská unie, které důvěřuje 55 % občanů, opačný postoj pak vyjadřují necelé dvě pětiny (37 %). Konečně Severoatlantická aliance získala důvěru 44 % osob, podíl nedůvěřivých je jen o něco málo nižší (40 %).

Graf 1: Důvěra k vybraným mezinárodním institucím¹ (v %)

V případě všech tří uvedených mezinárodních institucí vyjadřují důvěru častěji osoby, které o své životní úrovni hovoří jako o dobré. Vysokoškoláci pak častěji důvěřují Evropské unii a Severoatlantické alianci. Naopak lidé deklarující špatnou životní úroveň jsou častěji nedůvěřiví ve vztahu k Evropské unii a Severoatlantické alianci. Potenciální voliči KSČM častěji projevují nedůvěru EU, NATO i OSN, avšak deklarovaná nedůvěra je silnější u prvních dvou zmíněných.

V kontextu časového srovnání je patrné, že všechny uvedené mezinárodní instituce si od listopadu 2004 až do září 2006 udržovaly poměrně stálý podíl důvěřujících Čechů. V loňském roce zaznamenaly všechny tři instituce určité oslabení důvěry ze strany českých občanů, avšak aktuální výsledky nasvědčují v případě OSN a EU k pozvolnému návratu na hodnoty z roku 2006. Z pohledu Severoatlantické aliance se podíl důvěřujících oproti loňskému roku nezměnil a udržuje se tak na srovnatelné úrovni.

Graf 2: Důvěra k vybraným mezinárodním institucím – časové srovnání (v %)

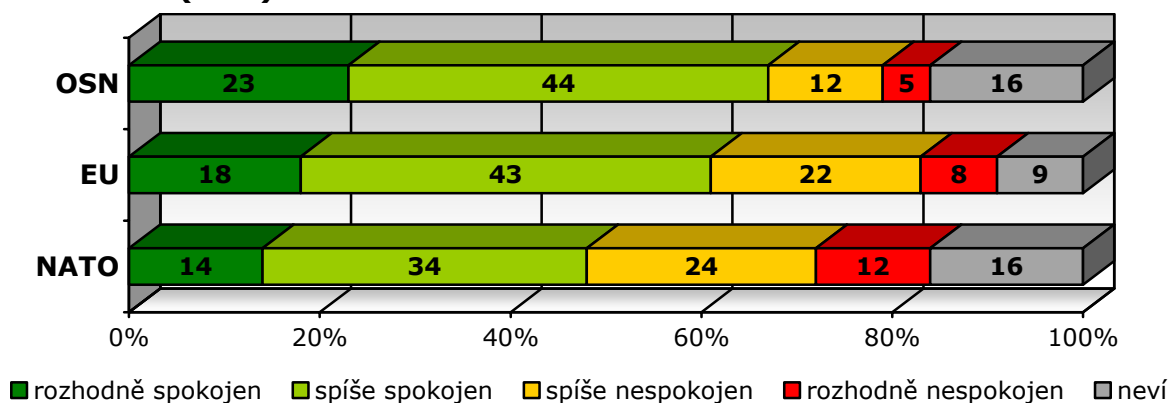
Pozn.: Hodnoty v grafu jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“.

V české společnosti převažuje pozitivní hodnocení spokojenosti se členstvím ve vybraných institucích nad opačným stanoviskem. Můžeme říci, že pohled občanů na spokojenost se členstvím do jisté míry koresponduje s jejich názory ohledně důvěry v tyto instituce. Pořadí institucí dle pozitivního hodnocení je tedy u obou otázek totožné, avšak z hlediska spokojenosti je podíl osob s kladným názorem

¹ Znění otázky: „Důvěřujete či nedůvěřujete Evropské unii (EU), Severoatlantické alianci (NATO), Organizaci spojených národů (OSN)?“ Možnosti odpovědí: „rozhodně důvěřuje“, „spíše důvěřuje“, „spíše nedůvěřuje“, „rozhodně nedůvěřuje“, „neví“.

mírně vyšší, než je tomu v případě důvěry. Co do spokojenosti se členstvím je na tom tedy v očích Čechů nejlépe Organizace spojených národů. Spokojenost se členstvím v této instituci vyjadřují dvě třetiny české populace (67 %), zatímco nespokojena je necelá pětina osob (17 %). Poté následuje Evropská unie, v jejímž případě dosahuje podíl spokojených 61 %, o nespokojenosti hovoří necelá třetina Čechů (30 %). Konečně se členstvím v Severoatlantické alianci je spokojena necelá polovina české společnosti (48 %), opačný názor zastává 36 % osob.

Graf 3: Spokojenost se členstvím ve vybraných mezinárodních institucích² (v %)

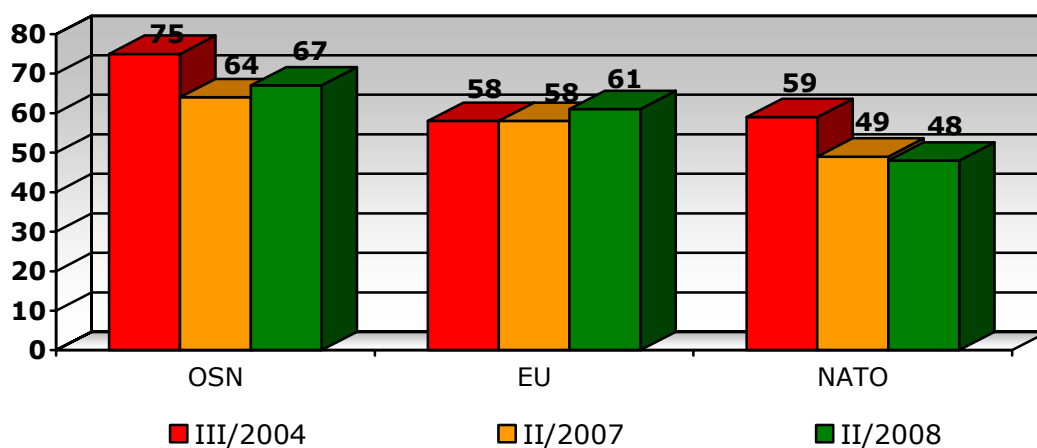
Analýza druhého stupně přinesla velmi podobné výsledky jako podrobné třídění u otázky zjišťující důvěru Čechů. Tedy lidé hovořící o své životní úrovni jako o dobré jsou častěji spokojeni se členstvím ve všech třech vybraných institucích. Vysokoškoláci častěji vyjadřují spokojenost ve vztahu k EU a NATO. Na druhé straně nespokojeni se členstvím v EU, NATO i OSN jsou častěji lidé, kteří by volili KSČM. Dále o nespokojenosti též častěji hovoří osoby se špatnou životní úrovní, a to konkrétně v souvislosti s EU a NATO.

Otázka mapující spokojenost se členstvím byla pokládána také v únoru 2007 a březnu 2004, avšak v posledním jmenovaném roce v mírně modifikované podobě.³ Nejvíce vyrovnaná situace z hlediska spokojenosti se členstvím je v případě Evropské unie – v roce 2004 bylo s nadcházejícím členstvím v EU spokojeno 58 %, shodný podíl byl spokojen se členstvím v roce 2007 a téměř stejný podíl osob je spokojen v roce aktuálním (61 %). Organizace spojených národů zaznamenala mezi lety 2004 a 2007 pokles osob spokojených se členstvím v této instituci (ze 75 % na 64 %). Aktuální výsledky neukazují žádnou výraznou změnu, neboť podíl spokojených dosáhl srovnatelné hodnoty (67 %) s údajem zjištěným v minulém roce. Severoatlantická aliance taktéž mezi roky 2004 a 2007 přišla o část občanů spokojených se členstvím (pokles z 59 % na 49 %). Tento stav potvrzují i výsledky z letošního roku, kdy tento podíl činí 48 %.

² Znění otázky: „Jste spokojen či nespokojen s tím, že Česká republika je členem Evropské unie (EU), Severoatlantické aliance (NATO), Organizace spojených národů (OSN)?“. Možnosti odpovědí: „rozhodně spokojen“, „spíše spokojen“, „spíše nespokojen“, „rozhodně nespokojen“, „neví“.

³ Znění otázky v březnu 2004: „Jste spokojen či nespokojen s tím, že se Česká republika stane členem Evropské unie (EU), že je členem Severoatlantické aliance (NATO) a Organizace spojených národů (OSN)?“ Možnosti odpovědí: „rozhodně spokojen“, „spíše spokojen“, „spíše nespokojen“, „rozhodně nespokojen“, „neví“.

**Graf 4: Spokojenost se členstvím ve vybraných mezinárodních institucích
– časové srovnání (v %)**

Pozn.: Hodnoty v grafu jsou součtem odpovědí „rozhodně spokojen“ a „spíše spokojen“.